

מתמטיקה לכימאים פתרון תרגיל 7

עוזי חרוש ועולא אמארה

תרגיל 1. פתרו את המד"רים שנמצאים בסעיפים האי-זוגיים

$$1. \quad y' - 2y = t^2 e^{2t}$$

פתרון. ראשית נשים לב שבתרגיל הנ"ל

$$\begin{cases} p(t) = -2 \\ g(t) = t^2 e^{2t} \end{cases}$$

כעת נחשב את $\mu(t)$ באופן הבא

$$\begin{aligned} \mu(t) &= e^{\int p(t) dt} = \\ &= e^{\int -2 dt} = e^{-2t} \end{aligned}$$

נכפיל את המשוואה ב- $\mu(t) = e^{-2t}$ ונקבל

$$\begin{aligned} y' - 2y &= t^2 e^{2t} \\ \downarrow \\ e^{-2t} y' - 2e^{-2t} y &= t^2 \\ \downarrow \\ [e^{-2t} y]' &= t^2 \\ \downarrow \\ e^{-2t} y &= \int t^2 dt \\ \downarrow \\ e^{-2t} y &= \frac{t^3}{3} + C \\ \downarrow \\ y &= \frac{t^3 e^{2t}}{3} + C e^{2t} \end{aligned}$$

$$2. \quad y' + y = t e^{-t} + 1$$

פתרון. ראשית נשים לב שבתרגיל הנ"ל

$$\begin{cases} p(t) = 1 \\ g(t) = t e^{-t} + 1 \end{cases}$$

כעת נחשב את $\mu(t)$ באופן הבא

$$\begin{aligned} \mu(t) &= e^{\int p(t) dt} = \\ &= e^{\int 1 dt} = e^t \end{aligned}$$

נכפיל את המשוואה ב- $e^t = \mu(t)$ ונקבל

$$\begin{aligned}y' + y &= te^{-t} + 1 \\ \downarrow \\ e^t y' + e^t y &= t + e^t \\ \downarrow \\ [e^t y]' &= t + e^t \\ \downarrow \\ e^t y &= \int (t + e^t) dt \\ \downarrow \\ e^t y &= \frac{t^2}{2} + e^t + C \\ \downarrow \\ y &= \frac{t^2}{2e^t} + 1 + \frac{C}{e^t}\end{aligned}$$

$$.3 \quad y' - 2y = 3e^t$$

פתרון. ראשית נשים לב שבתרגיל הנ"ל

$$\begin{cases} p(t) = -2 \\ g(t) = 3e^t \end{cases}$$

כעת נחשב את $\mu(t)$ באופן הבא

$$\begin{aligned}\mu(t) &= e^{\int p(t)dt} = \\ &= e^{\int -2dt} = e^{-2t}\end{aligned}$$

נכפיל את המשוואה ב- $e^{-2t} = \mu(t)$ ונקבל

$$\begin{aligned}y' - 2y &= 3e^t \\ \downarrow \\ e^{-2t}y' - 2e^{-2t}y &= 3e^{-t} \\ \downarrow \\ [e^{-2t}y]' &= 3e^{-t} \\ \downarrow \\ e^{-2t}y &= \int 3e^{-t} dt \\ \downarrow \\ e^{-2t}y &= -3e^{-t} + C \\ \downarrow \\ y &= -3e^t + Ce^{2t}\end{aligned}$$

$$.4 \quad y' + 2ty = 2te^{2t^2}$$

פתרון. ראשית נשים לב שבתרגיל הנ"ל

$$\begin{cases} p(t) = 2t \\ g(t) = 2te^{2t^2} \end{cases}$$

כעת נחשב את $\mu(t)$ באופן הבא

$$\begin{aligned}\mu(t) &= e^{\int p(t)dt} = \\ &= e^{\int 2tdt} = e^{t^2}\end{aligned}$$

נכפיל את המשוואה ב- e^{t^2} ונקבל

$$\begin{aligned}y' + 2ty &= 2te^{2t^2} \\ \Downarrow \\ e^{t^2}y' - 2e^{-2t}y &= 3e^{-t} \\ \Downarrow \\ [e^{-2t}y]' &= 3e^{-t} \\ \Downarrow \\ e^{-2t}y &= \int 3e^{-t} dt \\ \Downarrow \\ e^{-2t}y &= -3e^{-t} + C \\ \Downarrow \\ y &= -3e^t + Ce^{2t}\end{aligned}$$

$$ty' - y = t^2e^{-t} \quad .5$$

פתרון. אם נביא את המשוואה לצורה הרגילה נקבל ש-

$$\begin{aligned}ty' - y &= t^2e^{-t} \\ \Downarrow \\ y' - \frac{1}{t}y &= te^{-t}\end{aligned}$$

מכאן שבתרגיל

$$\begin{cases} p(t) = -\frac{1}{t} \\ g(t) = te^{-t} \end{cases}$$

כעת נחשב את $\mu(t)$ באופן הבא

$$\begin{aligned}\mu(t) &= e^{\int p(t)dt} = \\ &= e^{\int -\frac{1}{t}dt} = e^{-\ln t} \\ &= e^{-\ln t} = \frac{1}{t}\end{aligned}$$

נכפיל את המשוואה ב- $\frac{1}{t}$ ונקבל

$$\begin{aligned}y' - \frac{1}{t}y &= te^{-t} \\ \Downarrow \\ \frac{1}{t}y' - \frac{1}{t^2}y &= e^{-t} \\ \Downarrow \\ \left[\frac{1}{t}y\right]' &= e^{-t} \\ \Downarrow \\ \frac{1}{t}y &= \int e^{-t} dt \\ \Downarrow \\ \frac{1}{t}y &= -e^{-t} + C \\ \Downarrow \\ y &= -te^t + Ct\end{aligned}$$

$$y' + \frac{2}{t}y = \frac{\cos t}{t^2} \quad .6$$

פתרון. ראשית נשים לב שבתרגיל הנ"ל

$$\begin{cases} p(t) = \frac{2}{t} \\ g(t) = \frac{\cos t}{t^2} \end{cases}$$

כעת נחשב את $\mu(t)$ באופן הבא

$$\begin{aligned} \mu(t) &= e^{\int p(t) dt} = \\ &= e^{\int \frac{2}{t} dt} = e^{t^2} \\ &= e^{2 \ln t} = t^2 \end{aligned}$$

נכפיל את המשוואה ב- $t^2 = \mu(t)$ ונקבל

$$\begin{aligned} y' + \frac{2}{t}y &= \frac{\cos t}{t^2} \\ \Downarrow \\ t^2 y' + 2ty &= \cos t \\ \Downarrow \\ [t^2 y]' &= \cos t \\ \Downarrow \\ t^2 y &= \int \cos t dt \\ \Downarrow \\ t^2 y &= \sin t + C \\ \Downarrow \\ y &= \frac{\sin t}{t^2} + \frac{C}{t^2} \end{aligned}$$

7. בעזרת ווריאצית הפרמטרים $y' + y = te^{-t} + 1$.

פתרון. ראשית נשים לב שבתרגיל הנ"ל

$$\begin{cases} p(t) = 1 \\ g(t) = te^{-t} + 1 \end{cases}$$

כעת נחשב את $A(t)$ באופן הבא

$$\begin{aligned} A'(t) &= g(t) e^{\int p(t) dt} = \\ &= (te^{-t} + 1) e^{\int 1 dt} = t + e^t \end{aligned}$$

לכן

$$\begin{aligned} A(t) &= \int A'(t) dt = \\ &= \int t + e^t dt = \frac{t^2}{2} + e^t + C \end{aligned}$$

מכאן שהפתרון הכללי הוא

$$\begin{aligned} y &= A(t) e^{\int -p(t) dt} = \\ &= \left[\frac{t^2}{2} + e^t + C \right] e^{\int -1 dt} = \left[\frac{t^2}{2} + e^t + C \right] e^{-t} \end{aligned}$$

8. בעזרת ווריאצית הפרמטרים $y' - 2y = 3e^t$.

פתרון. ראשית נשים לב שבתרגיל הנ"ל

$$\begin{cases} p(t) = -2 \\ g(t) = 3e^t \end{cases}$$

כעת נחשב את $A(t)$ באופן הבא

$$\begin{aligned} A'(t) &= g(t) e^{\int p(t) dt} = \\ &= 3e^t e^{\int -2 dt} = 3e^{-t} \end{aligned}$$

לכן

$$\begin{aligned} A(t) &= \int A'(t) dt = \\ &= \int 3e^{-t} dt = -3e^{-t} + C \end{aligned}$$

מכאן שהפתרון הכללי הוא

$$\begin{aligned} y &= A(t) e^{\int -p(t) dt} = \\ &= [-3e^{-t} + C] e^{\int 2 dt} = [-3e^{-t} + C] e^{2t} \end{aligned}$$

$$y' = \frac{x^2}{y} \quad .9$$

פתרון. נפעיל את ההפרדת המשתנים ונקבל

$$\begin{aligned} y' &= \frac{x^2}{y} \\ \Downarrow \\ \frac{dy}{dx} &= \frac{x^2}{y} \\ \Downarrow \\ y dy &= x^2 dx \\ \Downarrow \\ \int y dy &= \int x^2 dx \\ \Downarrow \\ \frac{y^2}{2} &= \frac{x^3}{3} + C \end{aligned}$$

$$y' + y^2 \sin(x) = 0 \quad .10$$

פתרון. נפעיל את ההפרדת המשתנים ונקבל

$$\begin{aligned} y' + y^2 \sin(x) &= 0 \\ \Downarrow \\ \frac{dy}{dx} &= -y^2 \sin(x) \\ \Downarrow \\ -y^{-2} dy &= \sin(x) dx \\ \Downarrow \\ \int -y^{-2} dy &= \int \sin(x) dx \\ \Downarrow \\ \frac{1}{y} &= -\cos(x) + C \end{aligned}$$

$$y' = \frac{3x^2-1}{3+2y} \quad .11$$

פתרון. נפעיל את ההפרדת המשתנים ונקבל

$$\begin{aligned}y' &= \frac{3x^2-1}{3+2y} \\ \Downarrow \\ \frac{dy}{dx} &= \frac{3x^2-1}{3+2y} \\ \Downarrow \\ 3 + 2ydy &= 3x^2 - 1dx \\ \Downarrow \\ \int 3 + 2ydy &= \int 3x^2 - 1dx \\ \Downarrow \\ 3y + y^2 &= x^3 - x + C\end{aligned}$$

$$y' = \frac{x^2}{1+y^2} \quad .12$$

פתרון. נפעיל את ההפרדת המשתנים ונקבל

$$\begin{aligned}y' &= \frac{x^2}{1+y^2} \\ \Downarrow \\ \frac{dy}{dx} &= \frac{x^2}{1+y^2} \\ \Downarrow \\ 1 + y^2dy &= x^2dx \\ \Downarrow \\ \int 1 + y^2dy &= \int x^2dx \\ \Downarrow \\ y + \frac{y^3}{3} &= \frac{x^3}{3} + C\end{aligned}$$

$$(2xy^2 + 2y) + (2x^2y + 2x)y' = 0 \quad .13$$

פתרון. ראשית זהה את הפונקציות M, N שהן

$$\begin{cases} M(x, y) = 2xy^2 + 2y \\ N(x, y) = 2x^2y + 2x \end{cases}$$

כדי שהמשוואה תהיה מדוייקת צריך להתקיים

$$M'_y(x, y) = N'_x(x, y)$$

ואכן

$$M'_y(x, y) = 4x + 2 = N'_x(x, y)$$

כעת נחפש פונקציה $\Psi(x, y)$ כך ש-

$$\begin{cases} \Psi_x(x, y) = M(x, y) = 2xy^2 + 2y \\ \Psi_y(x, y) = N(x, y) = 2x^2y + 2x \end{cases}$$

מהמשוואה הראשונה נקבל ש-

$$\Psi(x, y) = \int (2xy^2 + 2y) dx = x^2y^2 + 2yx + f(y)$$

נגזור לפי y נשוואה ל- $N(x, y)$ ונקבל

$$\begin{aligned}2x^2y + 2x + f'(y) &= \Psi_y(x, y) = 2x^2y + 2x \\ \Downarrow \\ f(y) &= 0\end{aligned}$$

מכאן

$$\Psi(x, y) = x^2y^2 + 2yx$$

והפתרון הוא

$$\begin{aligned}\Psi(x, y) &= C \\ \Downarrow \\ x^2y^2 + 2yx &= C\end{aligned}$$

$$y' = -\frac{ax+by}{bx+cy} \quad .14$$

פתרון. ראשית זהה את הפונקציות M, N שהן

$$\begin{cases} M(x, y) = ax + by \\ N(x, y) = bx + cy \end{cases}$$

כדי שהמשוואה תהיה מדוייקת צריך להתקיים

$$M'_y(x, y) = N'_x(x, y)$$

ואכן

$$M'_y(x, y) = b = N'_x(x, y)$$

כעת נחפש פונקציה $\Psi(x, y)$ שכך ש-

$$\begin{cases} \Psi_x(x, y) = M(x, y) = ax + by \\ \Psi_y(x, y) = N(x, y) = bx + cy \end{cases}$$

מהמשוואה הראשונה נקבל ש-

$$\Psi(x, y) = \int (ax + by) dx = \frac{a}{2}x^2 + byx + f(y)$$

נגזור לפי y נשוואה ל- $N(x, y)$ ונקבל

$$\begin{aligned}bx + f'(y) &= \Psi_y(x, y) = bx + cy \\ \Downarrow \\ f(y) &= \frac{c}{2}y^2\end{aligned}$$

מכאן

$$\Psi(x, y) = \frac{a}{2}x^2 + byx + \frac{c}{2}y^2$$

והפתרון הוא

$$\begin{aligned}\Psi(x, y) &= C \\ \Downarrow \\ \frac{a}{2}x^2 + byx + \frac{c}{2}y^2 &= C\end{aligned}$$

שזאת אלפיסה!

$$(e^x \sin y - 2y \sin x) + (e^x \cos y + 2 \cos x) y' = 0 \quad .15$$

פתרון. ראשית זהה את הפונקציות M, N שהן

$$\begin{cases} M(x, y) = e^x \sin y - 2y \sin x \\ N(x, y) = e^x \cos y + 2 \cos x \end{cases}$$

כדי שהמשוואה תהיה מדוייקת צריך להתקיים

$$M'_y(x, y) = N'_x(x, y)$$

ואכן

$$M'_y(x, y) = e^x \cos y - 2 \sin x = N'_x(x, y)$$

כעת נחפש פונקציה $\Psi(x, y)$ כך ש-

$$\begin{cases} \Psi'_x(x, y) = M(x, y) = e^x \sin y - 2y \sin x \\ \Psi'_y(x, y) = N(x, y) = e^x \cos y + 2 \cos x \end{cases}$$

מהמשוואה הראשונה נקבל ש-

$$\Psi(x, y) = \int (e^x \sin y - 2y \sin x) dx = e^x \sin y + 2y \cos x + f(y)$$

נגזור לפי y נשוואה ל- $N(x, y)$ ונקבל

$$\begin{aligned} e^x \cos y + 2 \cos x + f'(y) &= \Psi'_y(x, y) = e^x \cos y + 2 \cos x \\ &\downarrow \\ f'(y) &= 0 \end{aligned}$$

מכאן

$$\Psi(x, y) = e^x \sin y + 2y \cos x$$

והפתרון הוא

$$\begin{aligned} \Psi(x, y) &= C \\ &\downarrow \\ e^x \sin y + 2y \cos x &= C \end{aligned}$$

$$.16 \quad y'' + 2y' - 3y = 0$$

פתרון. זאת משוואה לינארית הומוגנית מסדר שני עם מקדמים קבועים, לכן נפתור את המשוואה הריבועית

$$\lambda^2 + 2\lambda - 3 = 0$$

ופתרונותיה הם

$$\lambda = 3, -1$$

לכן הפתרון הכללי הוא

$$y(t) = C_1 e^{-t} + C_2 e^{3t}$$

$$.17 \quad y'' + 3y' + 2y = 0$$

פתרון. זאת משוואה לינארית הומוגנית מסדר שני עם מקדמים קבועים, לכן נפתור את המשוואה הריבועית

$$\lambda^2 + 3\lambda + 2 = 0$$

ופתרונותיה הם

$$\lambda = -1, -2$$

לכן הפתרון הכללי הוא

$$y(t) = C_1 e^{-t} + C_2 e^{-2t}$$

$$.18 \quad 6y'' - y' - y = 0$$

פתרון. זאת משוואה לינארית הומוגנית מסדר שני עם מקדמים קבועים, לכן נפתור את המשוואה הריבועית

$$6\lambda^2 - \lambda - 1 = 0$$

ופתרונותיה הם

$$\lambda = \frac{1 \pm \sqrt{1+24}}{12} = \frac{1 \pm 5}{12} = \frac{1}{2}, -\frac{1}{3}$$

לכן הפתרון הכללי הוא

$$y(t) = C_1 e^{-\frac{1}{3}t} + C_2 e^{\frac{1}{2}t}$$

$$.19 \quad 2y'' - 3y' + y = 0$$

פתרון. זאת משוואה לינארית הומוגנית מסדר שני עם מקדמים קבועים, לכן נפתור את המשוואה הריבועית

$$2\lambda^2 - 3\lambda + 1 = 0$$

ופתרונותיה הם

$$\lambda = \frac{3 \pm \sqrt{9-8}}{4} = \frac{3 \pm 1}{4} = 1, \frac{1}{2}$$

לכן הפתרון הכללי הוא

$$y(t) = C_1 e^t + C_2 e^{\frac{1}{2}t}$$

$$.20 \quad y'' + 5y' = 0$$

פתרון. זאת משוואה לינארית הומוגנית מסדר שני עם מקדמים קבועים, לכן נפתור את המשוואה הריבועית

$$\lambda^2 + 5\lambda = 0$$

ופתרונותיה הם

$$\lambda = 0, -5$$

לכן הפתרון הכללי הוא

$$y(t) = C_1 + C_2 e^{-5t}$$

$$.21 \quad y'' + 2y' + y = 0$$

פתרון. זאת משוואה לינארית הומוגנית מסדר שני עם מקדמים קבועים, לכן נפתור את המשוואה הריבועית

$$\lambda^2 + 2\lambda + 1 = 0$$

ופתרונותיה הם

$$\lambda = -1, -1$$

לכן הפתרון הכללי הוא

$$y(t) = C_1 e^{-t} + C_2 t e^{-t}$$

$$.22 \quad y'' + 4y = 0$$

פתרון. זאת משוואה לינארית הומוגנית מסדר שני עם מקדמים קבועים, לכן נפתור את המשוואה הריבועית

$$\lambda^2 + 4 = 0$$

ופתרונותיה הם

$$\lambda = -2i, 2i$$

לכן הפתרון הכללי הוא

$$y(t) = C_1 \cos(2t) + C_2 \sin(2t)$$

תרגיל 2. מצאו פתרון פרטי למד"רים בסעיפים האי-זוגיים.

1. $y' = (1 - 2x)y^2$ עם תנאי התחלה $y(0) = -\frac{1}{6}$

פתרון. ראשית נפתור את המד"ר בעזרת ההפרדת המשתנים ונקבל

$$\begin{aligned} y' &= (1 - 2x)y^2 \\ \Downarrow \\ \frac{dy}{dx} &= (1 - 2x)y^2 \\ \Downarrow \\ \frac{1}{y^2} dy &= 1 - 2x dx \\ \Downarrow \\ \int \frac{1}{y^2} dy &= \int 1 - 2x dx \\ \Downarrow \\ -\frac{1}{y} &= x - x^2 + C \end{aligned}$$

כעת נציב את תנאי ההתחלה כדי ונמצא את C

$$\begin{aligned} -\frac{1}{y} &= x - x^2 + C \\ \Downarrow \\ -\frac{1}{-\frac{1}{6}} &= 0 - 0^2 + C \\ \Downarrow \\ 6 &= C \end{aligned}$$

מכאן הפתרון הפרטי הוא

$$-\frac{1}{y} = x - x^2 + 6$$

2. $y' = \frac{1-2x}{y}$ עם תנאי התחלה $y(1) = -2$

פתרון. ראשית נפתור את המד"ר בעזרת ההפרדת המשתנים ונקבל

$$\begin{aligned} y' &= \frac{1-2x}{y} \\ \Downarrow \\ \frac{dy}{dx} &= \frac{1-2x}{y} \\ \Downarrow \\ y dy &= 1 - 2x dx \\ \Downarrow \\ \int y dy &= \int 1 - 2x dx \\ \Downarrow \\ \frac{y^2}{2} &= x - x^2 + C \end{aligned}$$

כעת נציב את תנאי ההתחלה כדי ונמצא את C

$$\begin{aligned} \frac{y^2}{2} &= x - x^2 + C \\ \Downarrow \\ \frac{(-2)^2}{2} &= 1 - 1^2 + C \\ \Downarrow \\ 2 &= C \end{aligned}$$

מכאן הפתרון הפרטי הוא

$$\begin{aligned} \frac{y^2}{2} &= x - x^2 + 2 \\ \Downarrow \\ y &= -\sqrt{2x - 2x^2 + 4} \end{aligned}$$

$$y(0) = 1 \text{ עם התחלה } xdx + ye^{-x}dy = 0 \quad .3$$

פתרון. ראשית נפתור את המד"ר בעזרת ההפרדת המשתנים ונקבל

$$\begin{aligned} xdx + ye^{-x}dy &= 0 \\ \Downarrow \\ ye^{-x}dy &= -xdx \\ \Downarrow \\ ydy &= -xe^x dx \\ \Downarrow \\ \int ydy &= \int -xe^x dx \\ \Downarrow \\ \frac{y^2}{2} &= -xe^x + e^x + C \end{aligned}$$

כעת נציב את תנאי ההתחלה כדי ונמצא את C

$$\begin{aligned} \frac{y^2}{2} &= -xe^x + e^x + C \\ \Downarrow \\ \frac{1^2}{2} &= -0e^0 + e^0 + C \\ \Downarrow \\ -\frac{1}{2} &= C \end{aligned}$$

מכאן הפתרון הפרטי הוא

$$\begin{aligned} \frac{y^2}{2} &= -xe^x + e^x - \frac{1}{2} \\ \Downarrow \\ y &= \sqrt{-2xe^x + 2e^x - 1} \end{aligned}$$

$$y(1) = 2 \text{ עם תנאי התחלה } y' = \frac{y^2}{x} \quad .4$$

פתרון. ראשית נפתור את המד"ר בעזרת ההפרדת המשתנים ונקבל

$$\begin{aligned} y' &= \frac{y^2}{x} \\ \Downarrow \\ \frac{dy}{dx} &= \frac{y^2}{x} \\ \Downarrow \\ \frac{1}{y^2} dy &= \frac{1}{x} dx \\ \Downarrow \\ \int \frac{1}{y^2} dy &= \int \frac{1}{x} dx \\ \Downarrow \\ -\frac{1}{y} &= \ln(x) + C \end{aligned}$$

כעת נציב את תנאי ההתחלה כדי ונמצא את C

$$\begin{aligned} -\frac{1}{y} &= \ln(x) + C \\ \Downarrow \\ -\frac{1}{2} &= \ln(1) + C \\ \Downarrow \\ -\frac{1}{2} &= C \end{aligned}$$

מכאן הפתרון הפרטי הוא

$$\begin{aligned} -\frac{1}{y} &= \ln(x) + C \\ \Downarrow \\ y &= -\frac{1}{\ln(x) - \frac{1}{2}} \end{aligned}$$

$$y(0) = -2 \text{ עם תנאי התחלה } y' = \frac{2x}{y+x^2y} \quad .5$$

פתרון. ראשית נפתור את המד"ר בעזרת ההפרדת המשתנים ונקבל

$$\begin{aligned} y' &= \frac{2x}{y+x^2y} \\ &\downarrow \\ \frac{dy}{dx} &= \frac{2x}{y(1+x^2)} \\ &\downarrow \\ ydy &= \frac{2x}{1+x^2} dx \\ &\downarrow \\ \int ydy &= \int \frac{2x}{1+x^2} dx \\ &\downarrow \\ -\frac{y^2}{2} &= \ln(1+x^2) + C \end{aligned}$$

כעת נציב את תנאי ההתחלה כדי ונמצא את C

$$\begin{aligned} \frac{y^2}{2} &= \ln(1+x^2) + C \\ &\downarrow \\ \frac{(-2)^2}{2} &= \ln(1+0^2) + C \\ &\downarrow \\ 2 &= C \end{aligned}$$

מכאן הפתרון הפרטי הוא

$$\begin{aligned} \frac{y^2}{2} &= \ln(1+x^2) + C \\ &\downarrow \\ y &= -\sqrt{2 \ln(1+x^2) + 4} \end{aligned}$$

$$y(0) = 1 \text{ עם תנאי התחלה } y' = \frac{xy^3}{\sqrt{1+x^2}} \quad .6$$

פתרון. ראשית נפתור את המד"ר בעזרת ההפרדת המשתנים ונקבל

$$\begin{aligned} y' &= \frac{xy^3}{\sqrt{1+x^2}} \\ &\downarrow \\ \frac{dy}{dx} &= \frac{xy^3}{\sqrt{1+x^2}} \\ &\downarrow \\ \frac{1}{y^3} dy &= \frac{x}{\sqrt{1+x^2}} dx \\ &\downarrow \\ \int \frac{1}{y^3} dy &= \int \frac{x}{\sqrt{1+x^2}} dx \\ &\downarrow \\ -\frac{1}{2y^2} &= \sqrt{1+x^2} + C \end{aligned}$$

כעת נציב את תנאי ההתחלה כדי ונמצא את C

$$\begin{aligned} -\frac{1}{2y^2} &= \sqrt{1+x^2} + C \\ &\downarrow \\ -\frac{1}{2(1)^2} &= \sqrt{1+0^2} + C \\ &\downarrow \\ -\frac{3}{2} &= C \end{aligned}$$

מכאן הפתרון הפרטי הוא

$$\begin{aligned} -\frac{1}{2y^2} &= \sqrt{1+x^2} + C \\ &\Downarrow \\ -\frac{1}{2y^2} &= \sqrt{1+x^2} - \frac{3}{2} \\ y &= \sqrt{\frac{1}{-2\sqrt{1+x^2}+3}} \end{aligned}$$

$$y(0) = y'(0) = 1 \text{ עם תנאי התחלה } y'' + y' - 2y = 0 \quad .7$$

פתרון. זאת משוואה לינארית הומוגנית מסדר שני עם מקדמים קבועים, לכן נפתור את המשוואה הריבועית

$$\lambda^2 + \lambda - 2 = 0$$

ופתרונותיה הם

$$\lambda = -2, 1$$

לכן הפתרון הכללי הוא

$$y(t) = C_1 e^{-t} + C_2 e^{2t}$$

אם נציב את תנאי ההתחלה נקבל שתי משוואות בשני נעלמים שהן

$$\begin{cases} C_1 + C_2 = 1 \\ -C_1 + 2C_2 = 1 \end{cases}$$

הפתרון של המערכת הזאת הוא

$$\begin{cases} C_1 = \frac{1}{3} \\ C_2 = \frac{2}{3} \end{cases}$$

לכן הפתרון הפרטי הוא

$$y(t) = \frac{1}{3} e^{-t} + \frac{2}{3} e^{2t}$$

$$y(0) = 2, y'(0) = -1 \text{ עם תנאי התחלה } y'' + 4y' + 3y = 0 \quad .8$$

פתרון. זאת משוואה לינארית הומוגנית מסדר שני עם מקדמים קבועים, לכן נפתור את המשוואה הריבועית

$$\lambda^2 + 4\lambda + 3 = 0$$

ופתרונותיה הם

$$\lambda = -3, -1$$

לכן הפתרון הכללי הוא

$$y(t) = C_1 e^{-t} + C_2 e^{-3t}$$

אם נציב את תנאי ההתחלה נקבל שתי משוואות בשני נעלמים שהן

$$\begin{cases} C_1 + C_2 = 2 \\ -C_1 - 3C_2 = -1 \end{cases}$$

הפתרון של המערכת הזאת הוא

$$\begin{cases} C_1 = \frac{5}{2} \\ C_2 = -\frac{1}{2} \end{cases}$$

לכן הפתרון הפרטי הוא

$$y(t) = \frac{5}{2} e^{-t} - \frac{1}{2} e^{-3t}$$

$$y(0) = 1, y'(0) = 1 \text{ עם תנאי התחלה } y'' + 4y' + 4y = 0 \text{ .9}$$

פתרון. זאת משוואה לינארית הומוגנית מסדר שני עם מקדמים קבועים, לכן נפתור את המשוואה הריבועית

$$\lambda^2 + 4\lambda + 4 = 0$$

ופתרונותיה הם

$$\lambda = -2, -2$$

לכן הפתרון הכללי הוא

$$y(t) = C_1 e^{-2t} + C_2 t e^{-2t}$$

אם נציב את תנאי ההתחלה נקבל שתי משוואות בשני נעלמים שהן

$$\begin{cases} C_1 = 1 \\ -2C_1 + C_2 = -1 \end{cases}$$

הפתרון של המערכת הזאת הוא

$$\begin{cases} C_1 = 1 \\ C_2 = 1 \end{cases}$$

לכן הפתרון הפרטי הוא

$$y(t) = e^{-2t} + t e^{-2t}$$